

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

25. Meacum quæ & qua[n]ta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

ex lege vixerimus non posse. En qui vetant præter vnum credi, & coli Deum; præter vnam haberi uxorem, & his similia occinebat; quibus in vtramque partem ad regem delatis, rem per se statuit explorare, sibi sibi hos iubet, qui sint interrogari? vndenam gentium? cur illuc venerint? conditione illorum comperta, auditoque consilio susceptæ ex Europa, in Iaponem navigationis, ad eum eiusque populos æterno exemptos exitio, in beatitudinis æternæ viam inducendos, quod vna poterat veri Dei cognitio, & legum eius obseruatio præstare; legis illius, subintulit Rex, summam, rationesque mihi edicite.

24
Coram Rege
sed frustra
Christum
prædicet.

24 Hic verò, exorsus Xaverius dicere, hora plus solida, & idiomate Iaponum, conditi orbis primordia reperit, quæ ad hoc temporis illic nouerat nemo; tum egit de animæ immortalitate; de fine hominis ultimo & eiusdem lapsu; de æternitate præmiorum & suppliciorum; deque aduentu liberatoris magni, qui & meritis pœnis eripuisset reos, & amissâ iis dona, & præmia redderet: Voltu rex composito, & graui cum se ita dictis attentum præbuisset, vt ne verbulo quidem interiecto sermonem turbaret, nullo vtramvis in partem approbantis, aut improban- tis dato indicio, illos humanissimè dimisit. Nempe ille de cælo benefi- ci, & præpotentis aspectus oculi, sanando Amanguccio destinatus, non- dum illuxerat qui quarto post mense ad Apostoli reditum illuxit, Deo vrbi salutem, serui sui caritatem, & patientiam interim præparante. Tum quidem illic cum frustra deinceps futurus videretur, Deo inspirante Meacum se contulit, haud sibi aliquid inde melius spondens quàm Amanguccij, verùm vt illuc aditum panderet hominibus de societate, eius in futurum vestigia pressuris, & pedum cruenta laceratione, calles iis signaret patientiæ inuictæ, qua tam ærumnoso in itinere arserat, & durarat.

25
Meacum
quæ & quanta

Iamasciri regni Metropolis, & Iaponici sedes imperij Meacum, si- tum nacta est infeliciissimum; procul nempe à mari ad Aquilonem ver- sa, macilento, & syluoso solo, cincta montibus præaltis, frigori proin- de illorum asperissimo vehementer obiecta, cui depellendo, ægrè ligna ad focum suppetunt; victu verò adeò tenui, vt extra legumina, & olera vix quicquam vulgus adhibeat. Magnificum igitur Meaci nomen (quod rem significat visu dignam) nec amœnitatem nec diuitias innuit, sed au- læ splendorem, & multitudinem ciuium innumerabilem. In regna qua- tuor eius porrigitur ditio Iassumi, Tambæ, Tanocuni, & Vomi, ex quibus Tensæ, quam vocant, imperium constat. Superfunt murorum veterum latè sparsæ, velut cadaueris immensi reliquiæ, ex quibus nonnulli, Meaci antiquæ amplitudinem metiuntur, & volunt in viginti milliaria pro- tensam, latam nouem; domorum millia complexam trecenta, sed quæ vltra vnam contignationem non surgerent, quod vtrumque ad verum accedet, si suburbiorum comprehendant alas; sed longè certius, ex tri- ta hodieque illorum paræmia, Meacum demptis suburbiis ægrè centum millia ædium habuisse; inter quas, aliquot centena Palatiorum, & cœ- nobiorum,

nobiorum, magnis spatiis urbem occupabant. Verum distracto post hæc imperio, Meacum illam eò incendia, & bella redegerunt, ut sui parte vix media tueretur sese, donec eam cum tota Monarchia Taicosama instauraret, & pristinæ gloriæ æmulam faceret. Cæterum ea urbs haud hominum magis quam flagitiorum Metropolis, Zazzi quoque sacrorum mysteriarum habebat thronum; Bonziorum discordes magno numero sectas, hoc vno concordēs, quod crederent de rebus post vitam futuris nihil esse quod credi deberet, proinde haud posse de iis aliud præter fabulas referri, ad hoc viles solum, ut fictis terroribus, veram stupem, & largam ex credulo populo mungerent. In hanc belluarum lasciuientium paludem scdam, arcemque superstitionis, Christi crucem inferre moliebatur Xanerus. Hac semel expugnata sperabat reliquas leui prælio vincendas, ut quæ illam spectarent, Magistrum, & Matrem, sentiendi regulam, & agendi. Hæc vota si minus succederent, statuebat Zazzi quoque disputatione, vel emolumenti priuato illicio, beneuolentiam sibi asserere; eius enim cum sit religiones secernere, quæ illie ex Academicis, nouis auctoribus quotidie pullulant, ad hoc illum meditabatur adducere, ut Christianam quoque suo diplomate approbaret, quo deinceps tutus aduersus Bonzios in Euangelij promulgationem securè incumberet. Hæc voluens animo sublimes curas Amanguccio proficiscitur cum socio Ioanne Fernandio, & Iaponensibus Christianis duobus Mattheo, & Bernardo.

26 Erat anni tempestas iter acturis importunissima; via, si qua usquam per totam Iaponiam, periculis, & asperitate metuenda, medio Decem-
bri in eam se immittit, hieme quæ illie sæuissima, in diurnos iam im-
bres soluta, cum frigoribus adstricta tam diris, vix ut ipsis etiam valeant
ab indigenis tolerari, horret omnis regio syluis, & montibus; interclu-
duntur torrentibus valles, & paludum stagnatione; ramalia nemo-
rum, vias interdum sternentia, obducuntur gelu, tam rigido, ut miser
viator, lapsus plures numeret quàm passus, præter quam quòd periculi-
tatur crebro ne ruinis illorum obteratur: scribit enim qui vidit, arbo-
rum ramis increfcere stirias, & magnitudine trabium, in viatorum ca-
pita pendere. Per has difficultatum ærumnas Dei Apostolus nudis pedi-
bus iter aggreditur, malè à vestibus contra frigus munitus; suppellecti-
lem sacram in humeris gerens, nullo commeatu, præter tostam orizam,
quàm in sacco Bernardus ferebat, & fontium frigidam. Nam ex mille
ducatis aureis, ab Ioanne Rege sibi attributis, ne obolo quidem iuuari
voluit, sed paupertatis non minùs studio, quàm animarum, verè Apo-
stolus, omnia in egenos, ut parens in filios diuisit, quibus etiam ab
amicis Malaca, & Goa subsidij aliquid rogauit, aiens quantò re omni
egerent, tantò sua virtute Christianâ opinionem magnam opemque
promereri, nec esse in Iaponia Christianum, cui non esset Christus,
quàm vita carior. Iam quot & quàm acerbis Meacum usque deuorant
cruces, velinde palàm fit. Quod duarum iter hebdomadam vix duobus
Z absoluerit

26
Itineris Mea-
censis ærum-
næ, & vacuus
succellus.